

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Cuvântarea

rostită de P. S. S. Părintele Episcop Andrei la deschiderea Adunării Eparhiale din 1941.

Hristos a înviat!

Domnilor deputați eparhiali,

Anul ce a trecut a fost anul durerilor. Evenimentele mondiale ce începuseră mai de mult să brăzdeze orizontul, ca o furtună din depărtare, s'a abătut ca un uragan de vară și peste țara noastră. În luna Iunie 1940 Rușii au cutropit Basarabia și jumătatea de Nord din Bucovina, apoi în urma nedreptului verdict dela Viena din 30 August 1940 am fost nevoiți a evacua Ardealul de Nord, iar în Septembrie cele două județe de Sud ale Dobrogei, încât țara a pierdut numai în câteva luni și fără vărsare de sânge $\frac{1}{3}$ din teritoriul său, ajungând 4 și $\frac{1}{2}$ milioane Români în robii streine. Vara și toamna anului 1940 ne-au adus sute de mii de frați pribegi, între cari sute de preoți refugiați și expulzați. Aceștia părăsindu-și vetrele au venit, cu ce aveau pe ei, să-și găsească un loc de scăpare și o nouă existență în teritoriul rămas liber. Evenimentele au avut repercusiune și asupra stărilor interne. Regele Carol al II-lea a abdicat și Regele Mihai I a ocupat Tronul la 6 Septembrie 1940, iar frânele Statului le-a luat Generalul Ion Antonescu, ca Conducător al Statului, întronând o nouă ordine de Stat. Dumnezeu a mai încercat țara prin cutremurul de pământ din 10 Noembrie 1940, care a semănat pustiire și spaimă. La acestea s'a mai adăugat între 21-23 Ianuarie 1941 rebeliunea internă, care ne-a dus țara până la marginea prăpastiei, dela care însă mâna lui Dumnezeu ne-a scăpat. Niciodată nu s'a văzut mai clar, ca în aceste clipe istorice, cum soarta țării și a popoarelor este în mâna lui Dumnezeu, care trimite peste ele nu numai valurile biruinței și ale de-

zastrelor, ci și furia sau potolirea stihilor naturii. Ce este omul, cu toate armele iscodite de el, în fața puterii: vântului, apei, focului sau a pământului, care și dânsul par'că se răsvrătește câte odată. Supunerea acestora nu este asigurată omului decât atunci când și el e supus voinței atotputernice a Stăpânului, care singur croește drumul istoriei. Care ochiu scrutător ar putea vedea ceea ce s'a petrecut în adâncul sufletelor și cine ar putea spune numărul acelor, cari cunoscând semnele vremii, au coborât din înălțimea trufiei, pe scara încercărilor nenumărate la realitate? Biserica a stat alături de neam în toate suferințele lui, coborînd lumină în suflete din tâlcul Evangheliei și îmbărbătare prin cuvântul lui Dumnezeu. În focul încercărilor Dumnezeu lămurește și Biserica. Sa și pe cei mângăiați de ea. Tari în credința drepturilor noastre, ne oțelim sufletele aducându-ne aminte de cuvintele Scripturii: „Fiul meu, nu defăima certarea Domnului, nici nu-ți pierde cumpătul, când ești muștrat de El, căci pe care Domnul îl iubește, îl ceartă și pe orice fiu pe care îl primește îl bate cu varga“ (Pilde cap. III v. 11).

* * *

Eparhia noastră de Dumnezeu păzită n'a fost atinsă direct de evenimentele dure-roase, rămânând scutită de suferința refugului, a expulzării de preoți și pierderea de bunuri. Am resimțit însă și noi întreaga dramă a țării și ne-am luat partea din ajutorarea celor loviți de soartă. Afară de zguduirea sufletescă, viața bisericească din Eparhie și-a urmat cursul ei normal, poate chiar mai viu sub raport misionar. Din aluatul sufletesc frământat de mâna lui Dumnezeu, Biserica a dobândit un ogor

mai fertil. În rapoartele ce Vi se vor prezenta veți vedea cecece s'a realizat în acest an.

Cu sufletul recules, gândul nostru se îndreaptă spre viitor, căutând ca și prin profitul experiențelor să sporim patrimoniul spiritual al Eparhiei.

În instituțiile patronate de Episcopie avem bucuria de a constata un progres spiritual. *Academia teologică*, care a adăpostit în acest an școlar și o seamă din profesorii și studenții Academiei teologice din Oradea, evacuată în toamna anului 1940, merge spre țintă, pregătind preoți după cerința vremurilor de azi și la înălțimea misionarismului actual. După ce am ajuns să avem elemente selecționate la primire, cu pregătire secundară complectă la bază, va trebui să îndreptăm pe viitorii preoți la o activitate misionară cât mai largă în viața satelor, a căror ridicare este un imperativ al vremii. Preotul de mâne nu va fi numai slujitor la altar, ci și cel dintâi factor de renaștere, nu numai culturală, ci și economică în satele noastre, unde paragina este încă atât de mare. Iubirea de neam se măsoară prin jerfa benevolă pe care o aduci pentru ridicarea celor mulți. Nu mai putem trăi numai din zestrea trecutului, ci trebuie să destelenim noi terenuri. Țara noastră va birui în lupta dintre popoare prin înălțarea satelor, care sunt temelia neamului, sau se va șterge din rândul lor, dacă va lăsa să stăpânească acolo și mai departe paragina. Fuga de muncă și cruțarea sudoarei nu poate fi nici după voința lui Dumnezeu. Cine va fi apostolul înnoirilor dacă nu tot preotul, care alături de cuvânt să pună și pilda osteneții sale?

Avem încă 56 comune unde nu este preot în loc, în multe din ele nici biserică. Ce pastorație, — și adăugăm: ce ridicare pilduitoare, — se poate face în aceste comune, de care fug intelectualii ca de un loc de surghiun? Până când va dura această lipsă de înțelegere pentru rosturile de viață ale acestui neam, cu a cărui răspundere ne prezentăm în fața lui Dumnezeu? Gândul nostru viitor trebuie să fie de a avea biserică și preot în fiecare comună. Problema o vom ataca chiar din toamna aceasta, când vom trimite absolvenți de teologie și în parohiile cele mai modeste, de care până acum era obiceiul de a fugi apostolii, sau mai bine-zis consoartele lor de viață. Păgubitoarea fugă

de aceste sate și în același timp roirea de fluturi în jurul luminei dela oraș a durat prea mult în trecutul nostru. Vremurile noi, cu lozinci naționaliste, cer deosebirea păstorului adevărat de cel năimit. Acum când doctorii tineri sunt obligați a-și face anii de practică la sat și când echipe de tineri, dornici de a zidi un viitor mai bun, robotesc cu drag acolo, oare numai candidatul la preoție, misionarul lui Hristos, să nu dea dovadă de dragoste de neam, jertfînd cei dintâi ani de tineresc idealism în atmosfera, — de altcum curată, — a sufletelor dela sate, punând fiecare câte o cărămidă la rezidirea acestor cuiburi etnice? Oricât de greu și neîncercat ni-s'ar părea acest început, el trebuie odată făcut. „Unul este sămănătorul și altul secerătorul — zice Mântuitorul. Secerișul e mult, dar lucrătorii sunt puțini. Rugați deci pe Domnul secerișului ca să scoată lucrători la secerișul său“ (Matei cap. 9. v. 37—38). În câmpul misionar roadele nu se așteaptă cu nerăbdare. Cei dintâi trăgători de brazdă își scriu numele de lumină în ogor și Dumnezeu binecuvintează sudoarea lor.

Concomitent cu acest apostolat ne preocupăm serios acțiunea pentru *construirea de case parohiale* igienice, în fiecare comună. Fondul preoțesc își va îndrepta ajutoarele anuale spre acele comune modeste, unde flacăra apostolatului unui preot tiner va vesti începutul vredniciei.

Școala Normală de băieți din Arad, redevinită confesională, face anual pași noi spre adâncirea caracterului ei religios. Ceece a fost de neîntrecut în această școală pe vremuri, a fost tocmai duhul religios din ea. Învățătorul confesional, al cărui tip începe, — spre regretul general — să dispară, a biruit în educație tocmai fiindcă era și el un jumătate de preot. Nici o reformă școlară n'a reușit să dea un tip mai bun de școală primară decât a fost cea confesională, care n'a aglomerat numai cunoștințe în capul copilului, ci l-a învățat să trăiască cinstit. Către acest ideal și la vechea glorie dorim să ajungă din nou acest focar.

Școala eparhială de cântăreți bisericesti, în urma reorganizării din anul școlar 1940/1941, a ajuns pe calea cea bună. Zelul corpului didactic și duhul din această școală ne umplu de bucurie. Avem nădejdea că suntem la începutul unor rezultate mult

promițătoare. Cântărețul bisericesc va fi nu numai slujitorul stranei și sprijinitorul preotului în cele bisericești, ci și factorul principal de colportaj și îndrumător gospodăresc al satului. Inceputul de salarizare dela Stat ne va da puțința de a ridica școala dela 3 la 4 ani de studiu, adăogând la cunoștințele de specialitate cât mai multe cunoștințe din domeniul economic.

Eparhia noastră a avut nu de mult o școală civilă de fete unde au fost pregătite mai ales femei intelectuale pentru sate. Tradiția a suferit o întrerupere și ea trebuie reluată. Inzadar am încerca o ridicare a satelor fără ajutorul soțiilor de intelectuali dela sate, pregătite și ele în vederea misionarismului de acolo. Ne gândim în primul rând la soțiile de preoți. Având la dispoziție *internatul eparhial de fete*, nu va fi greu să pornim spre realizarea acestui scop înființând deocamdată o *școală de gospodărie casnică*, cu un curs de un an pentru absolventele de 4 clase secundare, unde acestea să primească cunoștințe, mai ales practice, absolut necesare pentru familie și gospodărie. Suntem convinși că aceasta este școala cea mai necesară pentru fetele noastre, pe care școlile teoretice mai înalte le înstreinează de sufletul satului.

Biserica are ochii mereu ațintiți spre desăvârșire. Eparhia noastră va căuta nu

numai să desvolte instituțiile sale moștenite din trecut, ci și să creieze altele, cerute de actualitate. Adunarea eparhială ne dă prilej nu numai de a face o dare de seamă pentru cele din trecut, ci și de a chibzui pentru cele de făcut în viitor. Realizările din trecut sunt sămințe coapte din care trebuie să răsară alte preocupări. Pentru binecuvântarea lor cu roade ne rugăm Celui de sus.

* * *

Corabia Bisericii nu o scufundă valurile vremii și nici vânturile nu o abat din drum. Cărmaciul ei tronează deasupra vremurilor și El ne grăește: „Indrăsniți! Eu am biruit lumea“ (Ioan cap. 16. v. 33); Cel credincios nu poticnește niciodată.

Fie ca această credință să străbată discuțiile noastre. Lui Dumnezeu să-I închinăm gândurile noastre. Iar hotărârile noastre să răsară din iubirea față de instituția Fiului Său. Și tot pe El să-L rugăm ca atunci când deasupra cerului mohořit de astăzi va străluci iarăși steaua mântuirii, să trimită asupra țării și a neamului ziua mult dorită a izbăvirii. Până atunci să stăm tari în credință. Cu aceste sentimente Vă salut, Domnilor deputați eparhiali, și declar deschisă sesiunea actuală a Adunării Eparhiale.

Desbaterile Adunării Eparhiale

Sesiunea ordinară anuală a Adunării Eparhiale arădane s'a deschis Duminecă, în 18 Mai 1941, de către P. S. Sa Părintele Episcop Andrei.

Solemnitatea a început cu serviciul Sfintei Liturghii, celebrat în Catedrală de P. Sfinția Sa Părintele Episcop, însoțit de 7 protopopi, 5 preoți și 2 diaconi. La priceasnă a predicat P. Sfinția Sa, talmăcind și aplicând la viața de azi textul evanghelic: „Duh este Dumnezeu și cei ce se închină lui se cade să i se închine cu duhul și cu adevărul“ (Ioan 4, 24).

După rugăciunea de Chemare a Duhului Sfânt și stropirea cu aghiasmă, membri Adunării s'au întrunit în sala festivă dela Academia Teologică, unde, la ora 13, P. Sfinția Sa deschide sesiunea Adunării prin cuvântarea ce o publicăm în fruntea revistei.

Secretar general al Adunării a fost designat Părintele Ilarion V. Felea, care face apelul nomi-

nal al deputaților și constată că sunt prezenți 52, apoi repartizează comisiilor pentru lucrările Adunării, rapoartele Ven. Consiliu Eparhial.

Sedința II, deschisă Luni în 19 Mai c. la ora 9¹/₂, și-a început lucrările prin desbaterea raportului general plenar al Ven. Consiliu Eparhial. Referentul raportului comisiei de organizare, dl Dr. C. Iancu face o documentată dare de seamă asupra lui și subliniază în special însemnătatea propunerii și a hotărârii P. S. S. Părintelui Episcop Andrei de a obliga pe preoții tineri cvalificați de cl. I și a II să facă mai întâi un stagiul de 5 ani în parohiile rurale de cl. II și III, ca acolo să-și verifice titlurile și puterile, apoi să li se deschidă drumul spre parohiile mari și dela orașe, unde pastorația e mai grea.

Adunarea Eparhială a aprobat cu mare în-suflețire propunerea, ca și celelalte propuneri cu privire la amânarea împărțirii fondurilor comune

cu Episcopia Timișoarei până ce se va isprăvi procesul cu mănăstirile înstrăinate și se va stabili granița viitoare a Banatului românesc, apoi trecerea parohiilor Cuied și Hodiș dela protopopiatul Ineu la Buteni, rectificarea clasificării parohiilor (pe trei clase) și completarea prin alegere a locurilor vacante din Adunarea Eparhială, Consiliul Eparhial, a comisiilor de control și de împărțire a fondurilor cu Timișoara.

Părintele protopop F. Codreanu cetește referatul comisiei bisericești asupra raportului secției adm. bisericești a Ven. Consiliu Eparhial. P. S. S. Părintele Episcop întregește raportul cu luminoase și prețioase lămuriri date în legătură cu problema adâncirii pietății creștine. În acest scop P. S. Sa a luat măsurile pentru tipărirea „Răspunsurilor liturgice“, introducerea cântării comune în biserică, îngenuncherea, săvârșirea în posturi a Paraclisului și Acatistului, organizarea colportajului și înfrumusețarea cimitirelor. Pentru îmbunătățirea salariului preoțesc se exprimă guvernului mulțumirea și recunoștința clerului. Din cele 56 filii decretate parohii matre, 10 au fost luate în bugetul Statului; celelalte vor urma. S'au plasat în cuprinsul Episcopiei 17 preoți refugiați și un diacon. Studenții Academiei Teologice, fiind toți bursieri, vor fi obligați a se hirotoni după un an dela absolvire și a face în schimbul bursei, cel puțin 5 ani de misionarism într'o parohie în care îi va trimite Ven. Consiliu Eparhial. Cei cari pleacă din Eparhie sau nu se vor preoți, vor fi obligați să restituie bursa. De preoții tineri, care vor merge în parohii sărace și fără case parohiale, P. S. Sa va purta grijă ca să aibă locuință și traiul asigurat. Măsurile pentru zidirea caselor parohiale sunt în curs și pe cale bună, Ven. Consiliu Eparhial punându-se în legătură cu „Casa construcțiilor“ din Ministerul Muncii“.

Di Dr. C. Radu, primarul Municipiului, cetește referatul comisiei culturale asupra raportului secției culturale a Ven. Consiliu Eparhial. Menționează cu deosebită mulțumită activitatea predicatorială a P. S. S. Părintelui Episcop, realizările Școlii Normale înzestrată cu capelă în localul propriu, progresul Școlii de Cântăreți de sub direcția dlui prof. Trifon Lugojan, căruia Adunarea îi exprimă toată lauda și mulțumirea sa, conducerea bună a Internatului de Fete, pentru care Adunarea trimite d-șoarei Tulia Bogdan deplina sa recunoștință, punerea la punct a catehizației în școala primară prin alcătuirea unei programe analitice și a manualelor lucrute de preoții Aradului, lucrările Cercului catihetic și a colportajului și mai ales înființarea în Internatul Diecezan a școlii de gospodărie casnică, ce se va deschide la toamnă cu un curs de un an, pentru

elevle cu 4 clase secundare. Satisfacția cu care a primit Adunarea înființarea acestei școli, îi arată în chip evident necesitatea și nădejile bune ce se leagă de ea.

Părintele prot. P. Marșișu prezintă referatul comisiei economice asupra rapoartelor secției economice a Ven. Consiliu Eparhial, asupra gestiunilor, bugetelor, fondurilor și fundațiilor eparhiale, care sunt aprobate și întregite cu propunerile de 1. a îndruma preoțimea să facă pomicultură standardizată, 2. averile parohiale să fie recalculat după valoarea lor reală și 3. din expropriile urbane și rurale ale evreilor să se solicite pentru trebuințele așezămintelor bisericești clădirile și pământurile necesare.

De încheiere P. S. S. Părintele Episcop mulțumește deputaților eparhiali pentru interesul arătat problemelor Eparhiei și Bisericii noastre și imploră binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor Adunării.

Despre ce să predicăm ?

La **Înălțarea Domnului** (Ziua Eroilor), 29 Mai 1941, să vorbim despre **cinstirea Eroilor**.

Comemorarea Eroilor patriei, în ziua *Înălțării la cer* a Domnului, îi încununează și pe ei cu cununa nemuririi. Mântuitorul nostru este Eroul cel mai mare al tuturor vremurilor, care a murit pentru toți oamenii, fie prieteni, fie dușmani. Tot El a spus că *eroismul* se manifestă prin jertfa vieții pentru aproapele (In. 15, v. 13). Eroii au imitat pe Hristos, s'au inspirat din pilda vieții Lui, de aceea și amintirea lor stă mai presus decât a celorlalți muritori.

Ce este un erou ? Să nu căutăm *eroismul* în puterea trupului ci în *virtuțile sufletului*. Pe erou îl cunoaștem din *fapte*, ca pomul după roade (Mt. 7 v. 20).

Eroul este un om înzestrat de Dumnezeu cu un *suflet ales*, împodobit cu ceea ce poate fi mai bun în om. El are o *credință tare*: în Dumnezeu, în dreptatea Patriei, în biruința binelui și a adevărului, de aceea când vede primejdiate aceste bunuri, el nu șovăește ci intră în luptă pentru apărarea lor, știind că apără cele mai scumpe bunuri. *Inima lui caldă* și însuflețită pentru credința sa, a luat de mult *hotărîrea* de a jertfi: osteneală, sângele, sau chiar și viața sa pentru păzirea întreagă a acestor bunuri. El dovedește prin *faptă* credința sa (Iac. 2 v. 18). El nu fuge din fața jertfei, pentru că crede în *înviere*, în *judicata de apoi* și în *răsplata lui Dumnezeu*, aducându-și aminte de cuvintele Mântuitorului: „Nu vă temeți de ceie ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă ;

temeți-vă mai curând de acela care poate și sufletul și trupul să le piarză în gheena" (Mt. 10 v. 28). Un astfel de om se jertfește *fără frică de moarte*, ca un *suflet nebiruit*, și Hristos primește la sânul Său sufletul lui.

Să nu se creadă că sunt eroi numai cei ce mor pe câmpul de luptă. Eroii cresc în timp de pace, iar războiul este pentru ei proba de foc, când ei dau dovada vredniciei. Sunt însă și *eroi în viață*. Aceștia sunt cei înzestrați cu *virtuțile creștinești și cetățenești*. Ei sunt „blânzi, fiamânzesc și însetoșează de dreptate, sunt milostivi, curați cu inima, făcători de pace, prigonii pentru dreptate, poate chiar bărbiți pentru viața lor de creștini adevărați" (Mt. 5 v. 5—12) iar ca cetățeni: cei mai supuși față de stăpânire, nu de frică ci din conștiință, cari plătesc dările după cuviință și dau tuturor cinstea cuvenită, pentru că ei bine știu că „nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu" (Rom. 13 v. 1—7). Aceștia sunt neîncetați în luptă cu: minciuna, înșelăciunea, nedreptatea, fățarnicia și celelalte răutăți, fiind hotărâți a se jertfi pentru izbânda adevărului și a dreptății. Ei nu mor totdeauna pe câmpul sângeros de luptă, dar din virtuțile lor se pregătește totdeauna biruința de acolo.

Biserica cinstește pe *sfinți*, Patria preamărește pe *eroi*. Și unii și alții sunt suflete tari, purtătoare de virtuți morale dovedite prin fapte pilduitoare în calea spre desăvârșire. *Sfinții* sunt pilde vii pentru virtuțile creștinești, iar *eroii* noștri sunt pilduitori pentru virtuțile neamului, luceferi ce strălucesc pe cerul istoriei noastre și pietri de temelie la edificiul Patriei.

Monumentele (sau crucile, troițele) eroilor trebuie întreținute în bună stare, iar amintirea lor păstrată vie în suflete, cu recunoștință. Numai în felul acesta cultul eroilor este plăcut lui Dumnezeu și roditor de fapte mari în viitorul țării.

*

În Dumineca Sf. Părinți, 1 Iunie 1941, să vorbim despre datoriile părinților față de copii.

Copilul este un suflet nemuritor pe care Dumnezeu îl dă în paza părinților. El este deci un dar al lui Dumnezeu, care trebuie crescut pe seama Lui. Părinții credincioși socotiau în V. T. lipsa de copii ca o certare dumnezească, de aceea se rugau pentru ei, iar când li se nășteau, cunoșteau că Dumnezeu le-a împlinit rugăciunea și ocara a fost luată dela ei (Fac. 20 v. 17; 25 v. 21; 29 v. 33; 30 v. 6, 17, 22; 33 v. 5; 48 v. 9; I. Imp. 1 v. 27; Lc. 1 v. 25). Din această concepție religioasă rezultă și datoriile părinților față de copii.

Părinții sunt datori: *a-și iubi* copiii. Dumnezeu însuși este „iubire" (I. In. 4 v. 16) și nu-

mai celce a gustat din iubirea părintească poate fi și el iubitor de oameni.

A-i învăța: *frica de Dumnezeu*, care este începutul înțelepciunii (Prov. 1 v. 7); *poruncile lui Dumnezeu*, care cuprind în sine legile vieții celei vecinice și doftoriile pentru toate bolile sufletești; a le povesti încă din fragedă copilărie cât mai multe din *lucrurile minunate* ale lui Dumnezeu, îndemnându-i la *ascultare și supunere* față de El (I. Paral. 28 v. 9; Prov. 4 v. 4; Efes. 6 v. 4). „Învăță pruncul să umble în calea Domnului, și după ce va îmbătrâni nu se va depărta de ea" (Prov. 22 v. 6).

Când apucă pe căi rătăcite nu întârzie a-l *îndrepta, a-l mustra* și chiar *a-l pedepsi*. „Mustrarea la ceasul ei nu pare că e de bucurie ci de întristare, dar mai pe urmă dă celor încercați cu ea roadele păcii și ale dreptății" (Evr. 12 v. 11).

Rugăciunea părinților pentru copii are în vedere nu numai sănătatea lor trupească ci mai ales: *harul lui Dumnezeu* care dă *înțelepciune, suflet curat, inimă bună, și ferește de ispite*. Părinții adevărați au *milă* de copii nu numai când îi văd zăcând de boală, ci și când sunt în vârtejul ispitelor și al păcatelor. În caz de boală ei să alerge mai ales la *ajutorul lui Hristos*, întocmai ca: Iair (Mt. 9 v. 18); Hananeianca (Mt. 15 v. 22—28) și dirigătorul împărătesc, pentru vindecarea copilului (In. 4 v. 47).

Pe lângă *pilda bună*, părinții să lase copiilor ca moștenire în viață și *binecuvântarea* lor, care le va fi de mare folos (Fac. 48 v. 16).

Părinții necredincioși și nepăsători față de creșterea copiilor sunt *ucigașii sufletești* ai acestora. Uneori Dumnezeu pedepsește păcatele acestora în fii, până la al treilea sau patrulea neam (Eș. 20 v. 5).

Pilde de *părinți buni* sunt: *Aвраам*, care a învățat pe cei din casa lui să păzească poruncile Domnului și să facă dreptate (Fac. 18 v. 19); *Isaac* și *Iacob*, care binecuvintează pe urmașii lor (Fac. 27 v. 26—27; 48 v. 9—14); *mama lui Moise*, care nu-și ucide copilul, ci-l așează într'un sicriș de papură pe apă (Eș. 2 v. 2—3); *Manoah* (tatăl lui Samson), care înțelegând că va avea fiu, *roagă pe îngerul lui Dumnezeu să vie să ne învețe ce să facem pruncului care se va naște* (Judec. 13 v. 8); *Ana* (maica lui Samuil) care înțelegând că Dumnezeu i-a ascultat rugăciunea de a avea fiu, făgăduiește: „Eu îl aduc pe el Domnului pentru toate zilele vieții lui, spre slujba Lui" (I. Imp. 1 v. 28); dreptul *Iov*, care după fiecare ospăț, la care se veseleau fiii și fiicele lui aducea jertfă de curățire de păcate *pentru sufletele lor*, zicând că vor fi greșit cu ceva împotriva Domnului (Iov. 1 v. 5); *Elisabeta* maica lui Ioan Botezătorul, și *Maica Domnului* (Lc. 1 v. 24—80).

Pilde de *părinți răi* sunt: *mama lui Miha*, care reprimind arginții luați dela ea de fiul ei, a făcut din ei idol în casa sa, iar pe unul din fiii ei l-a făcut preot în slujba idolului (Judec. 17 v. 1—5); *Eli*, care știa că fiii săi defaimă pe Dumnezeu și totuș nu i a certat, pentru ce Dumnezeu i-a pedepsit cu moartea (I. Imp. 3 v. 13; c. 4); *Saul*, care a ridicat sulfa asupra fiului său Ionatan, ca să-l omoare (I. Imp. 20 v. 33); *Atalia* (mama regelui nelegiuit Ahazia) care era sfetnicul la păcate pentru fiul ei (II. Paral. 22 v. 3); *Manase* regele idololatrii, care îndemna la rele pe fiii săi (II. Paral. 33 v. 6); precum și *Irodiada*, care ca să scape de muștrarea lui Ioan Botezătorul, îndeamnă pe fiica sa Salome să ceară, drept preț pentru dansul ei, capul Inaintemergătorului (Mt. 14 v. 8).

„Voi, părinților, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri, ci crește-i întru învățătura și înțeleptirea Domnului“ (Efes. 6 v. 4).

Cărți și Reviste

Viețile Sfinților, prelucrate de Al. Lascarov Moldovanu. Vol. VI. Ed. Georgescu-Delafraș, București 1941, 320 pagini, 60 lei.

Colecția cărților cu *Viețile Sfinților*, începută de bunul și fecundul scriitor Al. Lascarov-Moldovanu înainte cu câțiva ani, a ajuns până la volumul VI, care sfârșește cu povestirea vieții sfintei mare mucenițe Ecaterina (25 Noembrie).

Este de prisos să mai vorbim despre însemnătatea acestei lucrări și în general despre valoarea scrierilor d-lui Al. L. M. care se ostenește pe ogorul misionar al Bisericii noastre cu o râvnă pilduitoare pentru orice slujitor de altare. De aceea ne grăbim a invita pe iubii nostri cetitori să nu întârzie a-și procura colecția celor 6 volume din *Viețile Sfinților* prelucrate de Al. L. M. deplini încredințați că vor afla în ea belșug de lumină, mângăere, credință și viața trăită în virtute și sfințenie.

Toate volumele costă (60+60+60+50+50+60) în total 340 lei.

Onisifor Ghibu: Politica religioasă și minoritară a României. Fapte și documente, cari impun o nouă orientare. Cluj 1940. 842 pagini, 30 lei.

O nouă operă masivă privitoare la politica religioasă — greșită — a României, dată la iveală de neostenitul cercetător al arhivelor Ordinilor călugărești maghiare și catolice din Transilvania, d-l prof. O. Ghibu. După ce în alte lucrări anterioare s'a ocupat de Ordinul călugărilor francis-

cani, „*Minorități*“, în cea de față se ocupă de cel al premonstratensilor, de acțiunea lor în România și de atitudinea Statului Român față de ei.

Este al 24-lea volum publicat de dl prof. O. Ghibu în care se ocupă de politica religioasă și minoritară a țării noastre. În studii, memorii și documente de peste 6000 de pagini dl Ghibu desvăluie acțiunea antinațională și revizionistă a Ordinilor și școlilor minorite și premonstratense, cari nu numai că au usurpat unele din drepturile Statului Român și s'au întabulat pe averile lui, dar au desfășurat și acțiuni cari le-au descoperit că sunt în slujba unor interese străine de noi. De zece ani de zile dl prof. Ghibu luptă cu o tenacitate uimitoare, ca să deschidă ochii politicienilor români: ce greșeli mari au făcut, fie din nepricepere, fie din lipsă de patriotism, fie din alte slăbiciuni. Dsa pomenește multe nume de foști ministri și organe de Stat care au lucrat cu o „totală lipsă de preocupare și înțelepciune“ împotriva intereselor Statului Român. Nu le mai pomeneș. Este destul să constatăm durerosul adevăr ca și pe teren religios, politica noastră de Stat a fost, din toate punctele de vedere, dezastruoasă.

Volumul de față este, cea din urmă carte apărută în Clujul românesc. Ultimele coale s'au tipărit „în zilele de 30 și 31 August și 1 Septembrie 1940, sub presiunea teribilă a dictatului dela Viena“.

Fie ca cel puțin acest din urmă strigăt de alarmă să aibă, la forurile competente, ecoul cuvenit.

Darea de seamă a Societății preoțești Renașterea din Craiova pe anul 1940.

Cuprinde raportul comitetului central al Asociației preoțimii Oltene către congresul eparhial ce se va ține ulterior.

Biserica Ortodoxă Română. Revista Sfântului Sinod. Nr. 1—2, 1941. București.

Reorganizată din nou, revista Sf. Sinod se prezintă de astădată în condiții deplin mulțumitoare. Pe lângă numeroasele recenzii, note biografice, cronici interne și externe, cu adausul desbaterilor Sf. Sinod, cuprinde patru articole semnate de profesorii universitari Pr. P. Vintilescu (despre: Culoarea vinului pentru sf. Euharistie; cea roșie, dar fără constrângere dogmatică, deoarece se poate întrebuița și vin alb, cu condiția să fie curat), Arhim. I. Scriban (Limba italiană și studiul teologiei), D. V. Economidis (Nicodim Aghioritul) și dl T. M. Popescu: *Ce reprezintă azi Biserica Ortodoxă?*

Menționăm în chip deosebit studiul din urmă, care n'ar trebui să scape atenției niciunui creștin dreptcredincios.

Trăim o epocă de revizuire în care se verifică toate ideile, și cele religioase. În fața acestei epoci Biserica ortodoxă nu reprezintă o forță nici numerică (față de aproape 400 milioane catolici și 200 milioane protestanți, abia mai sunt vreo 30 milioane creștini ortodocși cari își pot manifesta liber credința), nici politică, nici misionară, cum o reprezintă bisericile Apusului. Totuși își are și ea meritele și avantajile pe care nu le au alte confesiuni.

Biserica ortodoxă este o „Biserică populară și națională”, scutită de păcatele și ponoasele apusenilor. Ea a rămas totdeauna „Biserică” și preoții ei „părinți” ai poporului. Ea reprezintă adâncime (în trecut) și înălțime pe scara valorilor, spiritul creștinismului autentic, calitatea de a fi păstrat curată tradiția creștină. Biserica ort. reprezintă creștinismul persecutat, martiric și eroic. În credință, în morală, în dreptul bisericesc, în cult, în toate păstrează creștinismul evanghelic și geniul patristic. Biserica ort. e „Biserica patimilor și a sfintei bucurii pascale”, Biserica armoniei, smereniei, suferinței, a credinței drepte și a dragostei creștine.

Misiunea actuală și viitoare a acestei sfinte Biserici este de a chema neamurile la pace și unire, în sensul creștinismului ecumenic.

Informațiuni

■ **Art. 12 din Legea de Organizare** a Bisericii ort. române a fost modificat, după cum urmează:

Alegerea episcopilor și arhiepiscopilor-mitropoliți se face de un colegiu electoral compus din membri Congresului Național Bisericesc și din acei ai Adunării eparhiale a eparhiei vacante.

La alegere vor lua parte — ca membri de drept — întrucât vor fi ortodocși, și

Președintele Consiliului de Miniștri,

Ministrul instrucției, educației, cultelor și artelor,

Prim-președintele Inaltei Curți de Casație și Justiție,

Președintele Academiei Române,

Rectorii universităților, și

Decanii facultății de teologie.

Examinarea canonică a celor aleși se face de Sf. Sinod, iar confirmarea lor de Majestatea Sa Regele, la propunerea Conducătorului Statului, întemeiată pe raportul ministrului instrucției, educației, cultelor și artelor, urmând apoi învestirea regală, potrivit datinelor țării.

■ **Premiile naționale** pentru literatură și artă românească au fost acordate anul acesta pentru poezie și sculptură.

Comisia pentru acordarea premiului național al „poeziei” în frunte cu d. prof. Nichifor Crainic, ministrul propagandei, în unanimitate a decernat premiul național, pe anul 1941, d-lui Vasile Voiculescu, ca încununare a întregii sale opere.

Premiul național al sculpturii a fost decernat d-lui sculptor Ion Jalea, iarăși ca încununare a întregii sale opere.

Alegerile acestea consacră încă două nume, care de altfel de multă vreme și-au dobândit renume și merite unanime.

Ne bucură în chip deosebit încununarea poetului V. Voiculescu, poetul îngerilor, marele gândirist și cântăreț al credinței creștine și tradiției autohtone.

■ **Dl prof. Nichifor Crainic** și-a rostit Joi în 22 Mai 1941 discursul de recepție la Academia Română. A vorbit despre poezia lui Oct. Goga. I-a răspuns dl Lucian Blaga.

Inregistrăm deocamdată evenimentul, dar vom reveni, pentru a-i sublinia însemnătatea.

■ **D-l prof. Al. Otetelișanu**, rectorul Universității din București a zidit în cimitirul Bellu din București o biserică-paraclis de marmură și piatră în amintirea unicului său fiu, decedat, Barbu.

Târnosirea s'a făcut în ziua de Sf. Constantin și Elena, de către P. S. S. Arhiepiscopul Veniamin Ploșteanu.

■ **Hristos și tineretul României.** Sub acest titlu săptămânalul „România Nouă” din Sibiu publică un articol judicios și de mare actualitate. Il reproducem:

„Tineretea este un apanaj al vieții, este strigătul marelui și netemător în fața marilor probleme cu care Universul ne asaltează întotdeauna; tineretea este viața care supune momentul, iar pe ea națiunile își întemeiază veșnicia. Tineretea e dinamică, ea nu știe să parodieze viața și dacă e bine orientată, putem să spunem că este divină. Din acest motiv nu vom putea niciodată ca să ignorăm posibilitățile și eficiențele tineretului și chiar aceia care sunt tare la amiază cu anii, nu cred că ar putea să se indoiască vreodată de rostul și menirea istorică pe care o reprezintă tineretul unui neam. S'a scris în ultimul timp o cantitate destul de mare de articole referitor la o nouă orientare a acestui tineret, dar prea puțini au atins adevăratul centru al problemei, fiindcă majoritatea dintre aceia care au fost chemați să și arate părerea și-au aburit-o cu propriile uri sau aspirațiuni. În sfârșit, a fost prea mic convoiul acelora care au stărunit asupra rolului imens pe care Biserica lui Hristos îl poate avea într-o nouă orientare a tineretului. Și totuși, nu vom descoperi cheia unei adevărate orânduiri a lumii, decât numai atunci când vom poposi la poalele dumnezeieștilor atitudini ale doctrinei lui Hristos. Iar pe Iisus L-au uitat mulți, mulți de tot s'au emancipat de rostul Crucii Lui și iată de ce a devenit așa de săracă existența unora dintre noi.

Ce fermecătoare e viața întru Hristos! Ce am putea să admirăm mai mult decât acea materialitate angelică cu care te întâmpină privirile unui tinăr, care nu a uitat pe Iisus! Tinărul acesta este îndumnezeit și nu mai simte nevoia niciunei diriguiri. Căci numai pe adevărul lui Hristos se sprijină desăvârșirea și singura justificare a valorii omului.

Ideile ticluite de mintea umană se epuizează, oricât ar fi ele de multe; altă pluralitate de noțiuni le ia locul, însă niciunele nu ne oferă o direcție unică și salvatoare în viață, fiindcă nu au o unitate supranaturală, o atingere cu cu Veșnicia, cu Dumnezeu, cu Iisus care este același în toate veacurile.

Tragem dar concluzia că o orientare unică, valabilă, sigură, fondată pe baze care nu se schimbă, nu se poate face decât în spiritul Bisericii lui Hristos. Mijloacele de care dispune mintea omului pentru o astfel de orientare sunt contradictorii chiar între ele însele și în loc să ducă la un rezultat fericit, fac adeseori altceva: descompun interiorul de pace al omului. Și tinerețea prin însăși firea ei nu se împacă cu ceea ce este supus veșterii și morții!... Amintiți-vă de icoana bunului Alioșa din „Frații Karamazov” — el e plin de lumina lui Iisus — și căutați să așezați lângă acest tinăr pe Rascolnicov. Vă înșoară prăpastia care se deschide între felurile lor de moralitate, deși ultimul încearcă atât de mult la urmă ca să devie asemeni creștinilor. Și unul și altul sunt tineri. Într'unul e Iisus, dar în celălalt — în eroul din „Crimă și pedeapsă” — răsună chemările fioroase ale întunerecului. Nu ratați tinerețea prin impunerea unor rosturi care nu poartă pecetea veșniciei, ci strigați-i mai întâi de toate, ca să se întoarcă la Hristos, să-L reabilităm pe El în sânul ei, El fiind „Calea, Adevărul și Viața”.

În sfârșit, încă un motiv ne mai determină ca să cerem așa de categoric reabilitarea Mântuitorului în inima tinerimii. Astăzi suntem la o întretăiere de drumuri și nu vom putea triumfa până la urmă decât prin ceea ce suntem noi înșine ca neam. Trebuie să ne retragem în apele ființei noastre românești, pentru a putea păși peste uriașele soluții care se ciocnesc astăzi pe plan internațional; peste intrigile și scopurile subversive. Ori, nu putem vorbi de românism, de un românism autentic, până nu vorbim și despre strălucirea lui Hristos. Un românism deposedat de creștinism este slăbănog, este prea îngustat, nu cuprinde mai nimic din sufletul istoriei noastre. Este un românism fără o conștiință veșnică și nu ar putea să treacă în forme constructive. Istoria noastră s'a închegat sub lumina lui Iisus și revenirea tineretului la poruncile ei este izbăvitoare. Tinerețea, care pășește pe linia sublimă a doctrinei și credinței în Iisus și pe aceea a neamului este dumnezeiască și eroică”. (Ion Apostol Popescu).

■ **Croația** s'a declarat stat independent și regat sub coroana familiei regale de Savoia. Noul rege, care va domni sub numele de Tomislav, este un nepot al regelui Victor Emanuil al Italiei. Astfel, ruptura dintre slavii sârbi de credință ortodoxă și slavii croați de credință catolică, este definitivă. O dovadă în plus despre forța

credinței, care crează, dar poate și distruge state întregi, după cum e centrifugală sau centripetală...

Amatorilor de desbinări confesionale, prăbușirea Statului sârbesc și nașterea statului croat le poate servi un exemplu care să-i înțelepțească, până nu va fi prea târziu.

■ **In parohia Chisindia** prot. Buteni au revenit dela uniți la biserica ortodoxă următoarele suflete: Floare Crișan și fiica Gheorghina, Elena Irina și fiica Ana, Măriuța Irina, Maria Crișan, Barbura Crișan, Pavel Colțan, cu fiii Teodor și Vasile, Maria Berzovan cu fiicele Elisabeta și Zina, și Irimie Irina.

În total 14 suflete. Trecerea lor este ridicată la valoarea de drept.

Dumnezeu să dea tututor fiilor neamului nostru gândul cel bun de a se întoarce în staulul mântuitor al Bisericii strămoșești.

■ **Mulțumire.** Credincioșii din parohia Dud aduc viile lor mulțumiri dlui I. Filipaș din Arad, care de sfințele sărbători ale Învierii a dăruit pentru biserica lor suma de 500 lei.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să-i răsplătească creștineasca faptă cu binecuvântarea harului Său.

■ **O săptămână pentru alegerea profesiei** este designată în Cehoslovacia. În acest timp se face o vie propagandă prin radio, cinematograf, cărți, reviste și reclame, în cari se arată în special avantajile și beneficiile meseriilor.

O astfel de săptămână ar fi binevenită și la noi, nu numai pentru meserii, ci și pentru întreprinderi comerciale și industriale, de cari absolvenții școlilor noastre comerciale se feresc, și preferă o slujbă cu 2—3 mii lei lunar, decât să intre într'o prăvălie care poate să le ducă beneficii boerești.

Licitație minuendă

Consiliul parohial ort. rom. din com. Moneasa jud. Arad, conform aprobării Sfintei Episcopii Arad Nr. 2159/1941, publică licitație din nou pentru renovarea radicală a Sf. biserici, pe ziua de Duminecă 1 Iunie 1941 în localul casei parohiale din loc la ora 12 a. m. Din Șebiș este tren tur retur.

Planul și devizul de spese, care este de 474.359 lei, se poate vedea și studia la oficiul parohial sau epitropia Sf. biserici din loc.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrarea aceluia anteprenor în care are mai multă încredere, fără considerare de rezultatul licitației.

Licitanții vor depune 5% garanție; drept la spese de deplasare nu se va acorda.

Moneasa, la 21 Mai 1941.

Consiliul parohial